

KURYER LITEWSKI

*Za pozwoleniem Najwyższego Rządu Najjasniejszego
CESARZA Imperatora Caley Rossyi.*

Z WILNĄ 29. GRUDNIA ROKU 1797 W PIĄTEK

UKAZ JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADCY CALEY ROSSYI
z Rządzącego Senatu ogłasza się powszechnie.

W Imiennym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Najwyższym Ukazie; Senatowi terazniejszego miesiąca Gbra 15. dnia za własnoręcznym podpisem danym wyrażono: „ Zdołzłych do Nas wiadomości objaśniliśmy się MY, że Białoruskiej Gubernii Dyneburkiego Powiatu Obywatele, utrzymują u siebie „ Woylkowych Dezerterow; a szczególnie znaleźiono już onych u Tytularnego Konsyliarza Mohla dziełticiu, u Marszałka Powiatowego Nadwornego Konsyliarza Benislawskiego trzeci, od Półkow iwych partyi Rekrutskich zbiegłych; nadto sami ci wynalezieni Dezerterowie donoszą, że u Mohla znajdują się jeszcze tym podobni ludzie, iak i u drugich Obywateli przyjeźli byli za wiadomością; Rozkazujemy przeto: przerzeczonych Mohla i Benislawskiego oddawszy pod Sąd, używać z nich po najszcisleyszej Indagacyi; wielu u siebie takowych utrzymywali, za sztrof po dwóch ludzi za jednego zbiega, Członków zaś Sądów Ziemskich, w których Powiatach ci zbiegowie ukrywali się; za bieżalność w obowiązkach swoich od miejsca oddalić pod Sąd oddać i drugich na ich miejsca wyznaczyć. Zalecić iak Białoruskiemu Cywilnemu Gubernatorowi, tak i wszystkim w ogóle, pod karą oddalenia od służby, najsurowsze wyszukanie podobnych zbiegow; i ukaranie tych wszystkich, kto w przechowywaniu okaże się być winnym. Podobnie postąpić no w Nowo Róssyjskiej Gubernii, w której takowych Rekrutów i Soldatów; bardzo wielką liczbę wynaleziono. Celem więc zapobieżenia nadal takowemu ukrywaniu Dezerterow; w ogóle po wszystkich Guberniach; a szczególnie w tych, gdzie Obywatele wezwyczajeni oddawać maiałki swe w Rząd Arendatorow, iako to: w Inflantkiej, Kurlandskiej, Litawskiej, i tym podobnych; rozkazujemy, imo. Aby z każdego zarządzającego Osadą albo Folwarkiem; i w oney mieszkającego; dającemu nocleg zbiegłemu soldatowi; wyseklować sztrofu 100 Rubli zdo. Włościanin, Karczmarz, lub Czynnownik podpadnie karze cielesney; a Obywatele i Rządcy nie mieszkający w swych Maiałkach; jeżeli przemieszka w ich Wsiach zbieg więcej dni 6 a Ci o tym niebędą wiadomi; zaplącą sztrofu 25 Rubli 5to. Za dozwolenie zupełnego przemieszkania, nad wyznaczający się sztrof z Dziedzica; gdzie takowy Woylkowy zbieg ukrywał się; wybrać Rekruta bez żadnego porachunku na przyszłe dostawienie Rekruta 4to. Mieszkańce nad Rzekami łódki swe na klódki zamknąć; i kaźden Mieszkaniec; czyia łódka do przeprawy Dezerterowi pożyczyc może; zapłacić sztrofu Rubli pięć obowiązany. 5to. Wszystkim zaś; kto zbiegłego Rekruta; lub dezertera przyprowadzi, lub odkryje miejsce onego przebywania; w nagrodę natychmiast bez zwłocznie na mocy Manifestu 1732 Roku; 10 Rubli za każdego dawać Człowieka. 6to. Co się tycze zbiegłych włocegow; niemających żadnych za sobą Attestatów. takowych natychmiast po schwyтaniu oddawać w Rekruty, przesyłając onych do najbliższych Kommend; a w przypadku, jeżeli takowi okaza się do Dobr Skarbowych; lub do Obywateli należnemi, rachować im za Rekruta na nappier-

„wszy poprzednim, wydarzony nabor „, Rządzący Senat Rozkazali: celem
powinnego i koniecznego, według takowego Najwyższego JEGO IMPERA-
TORSKIEY MOSCI Rozkazu postępowania, publikować wszędy, co teraz wy-
konywa się.

Original podpisany przez Rządzący Senat. (LS) Drukowano w Sanct-Peterzburgu
przy Senacie 9bra 23 Dnia 1797
Roku.

z Petersburga 15 Grudnia.

Za najwyższym rozkazem, korpus *Xcia de Condé* składający się z 3 Regimentow pie-
choty, 2 Kawaleryi przyjeżdżają w służbę
JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI. Szlache-
tny regiment Infanteryi od dwóch batalionow
kwatery mieć będzie w *Włodzimierzu*; Sze-
fem onego naznaczony *Xiąże de Condé*. Re-
giment grenadyerki od dwóch batalionow
Xcia de Bourbon, w *Łucku*. Niemiecki *Ho-*
henlohe od dwóch batalionow, i dwóch kom-
panii grenadyerskich, w *Kowlu*. Szlachetny
regiment kawaleryi od 5 szwadronow w
Włodzimierzu; Szefem onego naznaczony
Xiąże de Berry; regiment *d'Anghien* od 5
szwadronow, w *Łucku*. Cały ten korpus z
dwoma kompaniami artylleryi, zostawać ma
pod inspekcją *Xcia de Condé*.

Podpółkownicy Inżynierow: *Toll* i *Heb-
ner* zostają Półkownikami. General *Lieute-
nant Wasilczykow* na własną prośbę w teyże
randze od służby uwolniony. Półkownik ar-
tylleryi *Brimmer* otrzymał stopień General-
Majora i komandę batalionu *Mellissinow-
skiego*. Podpółkownik Huzarski *Sucharow* zo-
stał Półkownikiem; Major artylleryi *Alenin*
Podpółkownikiem.

z Wiednia 13 Grudnia

Cesarz Jmć Arcy-Xcia *Karola* miano-
wać raczył Gubernatorem i General-Kapita-
nem Królestwa *Czeskiego*, polecając onemu
wszystkie urzędy wojskowe w całym
Kraiu. Wyszedł niedawno Monarszy patent
ustanawiający Kancellaryą Dworską, która
ma się zatrudniać interesami *Wschodniej* i
Zachodniej Gallicyi. W *Austryackich* portach
leżących nad morzem *Adriatyckim* ma być
przedsięwzięta budowa 14 wojennych okrę-
tow. Mówią że *Hrabia Thurn* General-Major
Neapolitański, brat Cesarzkiego w *Istryi* Kom-
missarza jest naznaczony Szefem sił morskich,
około których założenia pracować zaczynają.

z Londynu 5 Grudnia z Gazety *Berlińskiej*

Admiral *Curtis* wbiegł do *Torbay* z flotą
swą; miejsce onego zastąpi Admiral
Gardner, któremu z 10 okrętami krążyć ka-
zano przy brzegach *Irlandzkich*. Dla więk-
szego zaś ubezpieczenia *Angielskich*, budują te-
raz lekkie statki, i wszystkie miejsca, gdzie
tylko można wylądować, osadzone są artil-
leryą; Odbieramy wiadomość z *Lisbony*, iż

Dwór *Portugalski* odnowił negocyacje z
Francuzami, nie ma teraz wzmianki o pokoju
osobnym między *Hiszpanią* i *W. Britanią*.

Po zawartym w *Campo Formio* trakta-
cie, Dwór *Hiszpański* sprzyjając więcej niż
przedtym Republikantom, silnie nalegał na
Portugalczykow, ażeby ustępując okoliczno-
ściom, uprzedzili napadnienie kraiu swojego,
które pociągnęłoby za sobą onego zniszcze-
nie. *Swinburne* nasz agent do zamiany wo-
jennych bratńców, z *Paryża* powrócił. Na
miejsce jego wyznaczony jest *Coates* Kapi-
tan. W pismach *Londyńskich* czytamy, że się
znajduie w *Anglii* 23 600 niewolników *Francuzkich*; w *Francyi* zaś *Angielskich* 1500 tyl-
ko. Niedawno 6 tyś. *Francuzow* osadzonych
w *Porchester* uciec chcieli, ale spisek wczę-
śnie odkryto.

Wyżej wspomniany Agent *Swinburne*,
gdy przed wyjazdem z *Paryża* miał audien-
cya u Ministra Morskiego *Pleville*; pokazał
rzekł Minister, iż wojna rozróżniająca dziś
narody, nie zmniejsza w sercu twoim litości
nad nędzą i uciskiem bratńców nieszczęśli-
wych; przyniosłeś im ulgę; przyimiy ode-
mnie dzięki za to należne. Jak niespraw-
dliwie *Francuzi* narzekają na złe obchodze-
nie się w *Anglii* z niewolnikami, ztąd widzieć
można, iż każdemu z nich dawać na tydzień
Admiralicya każe 7 miar piwa, 10 funtow
chleba i półpiąta funta mięsa wołowego, 4
uncye masła, 6 sera, 2 kwarty grochu, wa-
rzywa, soli &c.

Projekt skarbowy, *P. Pitt* przyjęty zo-
stał w Izbie Niższej Parlamentu prawie ie-
dnomyślnym głosem, wyiowski 15 Repre-
zentantow do *Oppozycji* należących. Treść
onego jest następująca: Ktokolwiek z obywa-
telow płacił do tych czas podatku nie wię-
cey nad 30 F. S. od służących, pojazdow, i
koni, teraz płacić będzie trzy razy tyle. Je-
śli płacił od 30 do 50 F. S. zapłaci trzy ra-
zy i nadto połowę. Kto zaś płacił więcej
50 F. S. zapłaci teraz we czwor nasob.

W następujących artykułach nowego
prawa, jest warunek, iż do wszelkich po-
datkow, oprócz trzech wyżej położonych,
obywatele płacący 1. F. S. przydadzą tey sum-
my połowę, płacący 2 F. S. drugie tyle; i tak
dalej we troie i czworo podatek jest pod-
wyższony. Wolni jednak od tego są oby-
watele, których dochód nie przenosi 60 F. S.
Wyrachował pierwszy Minister, iż nowy ten

ciężar nie więcej nad 800 tysięcy gospodarzów dotykać będzie, których familie ponieważ 4 miliony dusz wyniosą; ztąd wypada, iż więcej 3 millionów Anglików do nowego podatku nie będą należeli.

Wyznał nakoniec *P. Pitt*, iż podatek uciążliwy jest i bezprzykładny; lecz z drugiej strony, okoliczności, rzekł, w których jesteśmy, są bezprzykładne; idzie nam o zachowanie narodu; trzeba koniecznie pokazać nieprzyjacielowi, że więcej mamy dostatków niżeli rozumiał; trzeba pomieszać nadzieje i projekta które mógł budować na powiększeniu ogromnym długów *Angielskich* *P. Thierney*, *Nichols* *Hobhause*, i kilku innych daremnie czynili usiłowania, głos ich ledwie był słuchany.

Na wyspie *Curacao* w *Indyi* zachodniej do *Batawów* należącej spisek odkryto dowodców przytrzymano. W *Jamaice* w mieście *Wrześniu* było lekkie trzęsienie. Niedawno w banku *Angielskim* otworzono dwie puszkę blaszane, w których bankierowie *Boyd* i *Benfelt* złożyli asygnacje banku *Wiedeńskiego* na summy pożyczzone *Cesarzowi* *Jmci*. W pierwszej znalazło się onych 25, każda na milion 600 tysięcy złotych *Ryńs*; w drugiej 21 na 21, mil: 300 tys; ogółem więc dług bankowi naszemu należy wyniesie 6. mil: 130 tys: *FS*.

P. Fox pisał do swoich przyjaciół, iż powróci do obrad parlamentowych. Rozumiano, iż ten postępek skutkiem będzie prywatnej konferencji, którą miał z *Królem* *Jmci* jako tajny *Konfili* z przekładając *Monarsze* okoliczności w których się znajduje naród. Dotąd jednak *P. Fox* bawi na wsi u przyjaciół swoich. Pisma nasze mówią o flocie morskiej *Francuzów*, twierdzą, iż w portach nad *Oceanem* leżących ma 39 okrętów i 18 fregat; ta liczba chociaż groźną *W. Brytanii* być nie może, wyciąga jednak ostrożności.

Morskie nawałności wielką szkodę sprawiły w okrętach w *Lower* stojących; jeden bogaty ładowny *wschodnio Indyjski* zatonął; niektóre zostały wyrzucone na brzegi *Francuzkie*. *Officer* pewny doniósł, iż w *Indyi* *wschodniej* ofady nasze mocno są zatrwożone od *Scuman Shaw*. Liczy on w armii swojej blisko 100 tys: łazdy. Pustofzy i niszczy bez względu wszystkie kraje do których wkrocza. W *Delhi* w pięć wyciół mieszkańców, nie przebacząc dzieciom i niewiastom.

Armia *Angielska* w pole ruszyła dla załojenia od nazwdu *Prowincyi* *Benares*, ognia najbliższej. Gdyby przypadkiem zwyciężoną była, należałoby się lękać skutków okropnych. Lecz *Anglicy* chociaż liczbą nierównie słabsi, przewyższają nieskończenie *Azyatyckich* ludzi męstwem i karnością. *Nabab* *Lucnou* pomógł rządowi *Bengalskiego* troskliwość przez niewypłacenie summ potrzebnych na żołd wojska; cał-go twierdząc iż pomocy nie potrzebuje; jest podezrenie iż *Tippo Saib* wszystkich kłótni jest przyczyną.

W publicznych i domowych posiadzeniach, projekt w prawo przemieniony pierwszego *Ministra* rozmów jest materyą 7 przynajmniej milionami *FS*. podwyższone są o raz jeden podatki, rzecz prawdziwie trudna do pojęcia. Jeden z *Obywatelów* ogłosił wynaleziony przez się plan skarbowy. Radzi znieść kompanie *asekuracyjne*, obowiązując kupców do płacenia rządowi piątego procentu od wszelkich towarów, pod warunkiem przydawania statkom handel prowadzącym na żrząz wojennych okrętów. A jeżeli, jak mniema, *Kapitały* w handlu cyrkulujące wynoszą 300 millionów; *skarb* rocznego dochodu mieć będzie 15.

W *Irlandyi* niektóre powiaty ogłoszone znova zostały za zbuntowane. *Morderstwa* i sceny tragiczne ciągle paują w *Królestwie* *nieszczęśliwym*. Brzegi całego kraju okryte są statkami rozmaitej wielkości. W *Bantry Bay*, gdzie przeszły zimy wylądować zamysłał zmarły *General en Chef* *Hoche* stanęły teraz dwa okręty liniowe, i krążyć będą dla utrzymania komunikacji z flotą, która się w *Cork* znajduje. Licząc milicją, wojsko *Irlandzkie* i *Angielskie*, sła zbrojna wynosi 270 tysięcy ludu. W północnej stronie odkryto i zabrano przeszło 17 tysięcy sztuk broni.

Gdy z jednej strony doprowadzenia dalszej wojny czynimy przygotowania najołomniejsze; z drugiej nie tracimy nadziei pokoiu. Między okolicznościami przednie zdolności strony zawzięte klasę można wyznaczenie od *Direktoryatu* *Obywatela* *Gallois*, *Agentem* do zamiany niewolników. Jest to człowiek uczony i miły mieszkający w *Londonie* dość długo gdy jeszcze *Chawelin* posłował potrafił zjednać sobie szacunek powszechny; ściśła przyjaźń skoiarzyła go z *Lordem* *Lansdown*.

z Paryża 8 Grudnia z *Gazety* *Frankfortskiej*.

General en Chef *Buonaparte* przybył do stolicy dnia wczorajszego wieczorem. *Audiencją* publiczną mieć będzie za dni kilka na dziedzińcu pałacu *Luxembourg*, gdzie na ten koniec wielkie czynią przygotowania. Tegoz dnia dana będzie wielka uczta na 80 osob, które przytomni będą wszyscy *Ministrowie*, *Posłowie* zagraniczni, wyżsi urzędnicy, potym nastąpi opera i bal w *Odson*. *Buonaparte* był z wizytą u wielu *Ministrów*.

Direktoryat rozkazał przesłać do *Anglii* pieniądze potrzebne na odzienie dla *Francuzów* w niewolę zabranych i dotąd niewymienionych. Uwiadomiony o przypadku zdarzonym w *Solothurn*, gdy przez miasto *General en Chef* do *Bazyli* przejeżdżał, zalecił posłującemu w *Szwajcarach* *Maingot* donieść rządcom *pomienionego* *Cantonu*, iż jeżeli *Kapitan* *artilleryi* *Zeltner* aresztowany za danie ognia z armat, nie będzie wypuszczony na wolność, *Direktoryat* poczyna to za uymę

czni należney Reprezentantowi narodu *Francuzkiego*.

Obywatel *Hoffmann*, dawniey nauczyciel prawa w *Moguncyi* wyznaczony został do wybierania podatkow w Prowincyach *Niemieckich* między *Renem* i *Mozą* leżących. Polityca tuteysza przedsięwzięła silne środki na łapanie i karę przykładną łotrow i zbóycow, którzy w okolicach *Paryża* od niejakiego czasu wszystkiego sobie dozwalaia. General *Lemoine* Kommanderujący 17 u nas diwizyą, całą prawie rozłożył po wsiach okolicznych, dla bezcielesztwa podróżnych, gońcow, i spokoyności mieszkańcow.

Oprócz tego wszystkie regimenta kawaleryi wysyłaia liczne patrole, toż samo czynia wszystkie diwizye woyskowe, w innych Prowincyach stojące. Ztąd wnosić można, w jakim stanie dziś jesteśmy. Dyrektoryat zapytany o przyczynę zagęszczonego łotrostwa, trzy naznaczył; nienawiść rządu Republikańskiego, ścisłość praw ustanowionych na przestępcow; nakoniec intrygi rządu *Angielskiego*; przydając, iż tak wielkie mnożstwo zbóycow pewnym jest znakiem bliższy wotny domowey; jeżeli Przewodawcze zgromadzenie nie znajdzie środków skutecznych na odwrócenie złego.

Znowu niektóre Departamenta próżbę podały do Rady 500, ażeby *Barrere* mógł zasiedzieć między reprezentantami. General *Buonaparte* przywołany został dla odradzenia się z Dyrektoryatem nie tylko względem przyszley wyprawy na *Anglikow*, i traktatu *Kasabskiego*, ale też względem wewnetrznych okoliczności krainowych. Rada 500 postanowiła, że każdy Departament mieć będzie iak dotąd, szkołę centralną, projekt pośrednich odrzucony, pierwsiastowych odłożony do dalszego czasu. General *Clarke* z *Włoch* powrócił.

Minister morski często podaje do wiadomości powazeczney rejestra zabranych nieprzyjaciolom okrętow przez Korsarzow, wszakże i tych wiele lipia todzienne *Anglicy*. Znany *Thilorier* chce niedowiartkow nawrócić; oświadczył, iż d. 7 t. m. przechodzić będzie pod *Sekwaną* od mostu nowego do rewolucyjnego, tę podróż miał odprawić w minutach 8. Lecz gdy dnia tego deszcz padał, odłożył doświadczenie na czas pogodniejszy. Projekt tego ludziom głowę zadźwioty. Jeden artysta obiecał most wystawić z *Calais* do *Dover*.

Od dawnego czasu był z *yezay* przewozić farbowana wełnę z *Luxembourg* do *Aix la Chapelle* i do *Liege*; gdzie utrzymywano wielkie fabryki sukienne. Dyrektoryat zabronił tego przewożenia. Posłowie *Amerykańskich Stanow* nie wiele w negocyach postępiłi, zdaje się że Rząd *Francuzki* rzecz puszcza w przewłokę. Minister wojenny *Scherrer* podał projekt bardzo pożyteczny, 40 tysięcy zęstarzających na woynie żołnierzy bez

kosztu skarbowego uczciwy sposób do życia mieć będą.

Zastanowiła nie jednego propozycya podana rządowi przez obywatelow miasta *Vatenciennes*. Wiadomo iż Zgromadzenie przewodawcze dawno przyrzekło tysiąc milionow w nadgodę żołnierzom. Pomieważ trudno jest znaleźć summę tak ogromną, mięszczanie radzą przymusić do złożenia oney ludzi, którzy podczas rewolucyi do wielkich przyszli dostatkow. Powazeczne jest rozumienie, iż Dyrektoryat względ mieć będzie na trudne okoliczności, w których znajduje się *Portugallia*, pod której stolicą stojące woyska *Angielskie* w porcie liczna i zwycięzka flotta, przeszkadzai do ratyfikowania traktatu w czasie zamierzonym.

z *Mediolanu* 30 *Listopada* z *Gazety Berlińskiej*.

Zgromadzenie przewodawcze zniósło ustawę nakazującą ażeby Ministeria policyi i sprawiedliwości były połączone, drukarnie wyłączone z pod dozoru policyi, i wolność formowania klubow ogłoszono; iakżé wczajutrz cyrkul, Konstitucyjnym nazwany odprawił publiczne posiedzenie. Bywszy Minister *Porro*, Posłem do *Genii* naznaczony, miał długą mowę, dowodząc iż takowe zgromadzenie nie powinno się nazywać *Anarchicznemi*, jeśli nie przekrepią granic prawem zakreślonych. *Dandolo* i *Foscolo*, zbiegli *Weneto* woi, iednego z nim zdania byli.

General *Masena* jest w *Placencji* na czele znaczney diwizyi woysk *Francuzkich*. Złożył z urzędu Kommandanta *Martin*. W Prowincyach do *Xcia Parmeńskiego* należących powstaia rozruchy; iuz z kilka Klasztorow zakonnikom utpaci kazali *Patrioci* General *Austryacki Provera* przybył niedawno do *Rzymu*, dokąd był wezwany na Kommandę woysk *Papiejskich* po oddaleniu się Generala *de Colli*. Podobno rządowi *Francuzkiemu* nie podobal się ten wybor; nalegal Posel *Rety* ażeby wodz nowy był oddalony; to pewna iż *Provera* odjechał do *Neapoli*.

Dwór Rzymski dał naostzek odpowiedź naysympatniejszą; *Ociec S.* uznał *Rpę Cisalpińską*; przyimie *Posla* naszego; iwoiego przyszle do *Mediolanu*. Dyrektoryat drukiem ogłosił kazał całą negocyacyą która d. 15 *Lipca* rozpoczęta, po rozmaitych przewłokach, gdy *Ociec S.* nie chciał uprzędać zdania innych *Mocarstw*, przyznając nam niepodległość, teraz szczęśliwie ukończoną została. *Marchia Ankońska* ogłosiła wolność swoię; Obywatel *Rety* Prowincyi żadaia bydz przyłączonemi do *Rpety Cisalpińskiej*.

Woyska *Francuzkie*, które w dość znaczney liczbie się zbliżyły do murow *Genuejskich*, dwa główne maia zamiary, utrzymać spokoynosc publiczną w *Rpety Liguryjskiej*, pod czas następnących zgromadzeń pierwsiastkowych, i przejść do *Korsyki*, gdzie nowe powstaia zamieszania.

D O D A T E K

D O

KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 29. GRUDNIA ROKU 1797. W PIĄTEK

Continuacya z Mediolanu.

Jakoż odbieramy wiadomość, iż General *Cassala* który się teraz w *Genii* znajduje, wkrótce ma wyjść pod żagle na czele 6 tysięcy żołnierzy, do pomienionej wyprawy przeznaczonego. Według listów z *Toulonu*, w przecie tamtejszym rozbrają okręta, maytkowie i cieśle przeprowadzeni będą do portów nad *Oceanem* leżących, dla przyspieszenia wyprawy na *Anglię* zgotowanej.

z Wenecyi 1 Grudnia z Gazety Frankfortskiej.

Codziennie do miasta naszego przybywają wojska *Francuzkie z Cadore i Friulu*. Republika nie przedaję teraz co rychley sprzety z wielkich niegdy zapasow pozostałe w arsenale naszym, jako to broń amunicyę statki &c Nie wiemy co uczynią z okrętem wspaniałym *Bucentaur*, na którym *Wenecyjscy Dogowie* zaślubiali uroczyste *Adriatyckie* morze. Nadto kazali złożyć Ko *tribunę* 150 tysięcy dukatów, ofiarując w zamianę sol i suchary, któreśmy niedawno dali do magazynow. Summę niezwłocznie wypłacić trzeba, bo *Francuzi* nie długo już w *Wenecyi* gościć będą.

Municipalność nasza dziś zostaje pod dyrekyą 5 Obywatelow znaczniejszych, kasfuie jedne po drugich ustawy dom kr tyczne. Hasło enota, wolność, równość jest zniesione. Przybycia wojsk *Austryackich* czekamy z ujętknieniem. Już wiemy, że Republika nie oddali im zapasy znajdujące się w twierdzach *Falmanuova i Osopo* General *Bernadotte* wychawszy z *Udine* udał się do *Treviso*. Zastępcą jego *Baraguai d' Hilliers* czeka tylko na zamianę ratyfikacyi. Niektóre miasta *Weneckie* wysłać mają Deputowanych do Monarchy nowego.

z Triestu 24 Listopada z Gazety Berlińskiej

Dowiadujemy się teraz iż wojska Cesarza Jmci dnia dzisiejszego wkraczą do *Monfalcone*. Diwizya *Francuzka*, pod komendą Generala *Bernadotte* zostająca, która do tych czas zajmowała *Udine* i okolice, wystąpiła zmierzając do *Codroipo*. Od podpisania pokoju w *Campo Formio* handel w

mieście naszym kwitnąć zaczął, mianowicie zaś wiele okrętow przybywa z Państw *Otomanskich*.

z Genii 30 Listopada z Gazety Frankfortskiej.

Rząd tymczasowy czyni przygotowania potrzebne do zwołania ludu na zgromadzenia pierwiastkowe gdzie akt Konstytucyjny przyjęty lub odrzucony będzie. Liczba Obywatelow głos mających w mieście naszym, wynosi 24,323 General *Cassala* ma odpłynąć z 6 tys: żołnierza do *Korsyki*, z kąd o powstaniu nowych rozruchow przychodzą wiadomości. *Ovide S.* kazał wypuścić na wolność ludzi osadzonych w więzieniu za opinie polityczne. Biega pogłoska, iż Dwor *Toskański z Rity Cisa piuska* rozpoczął negocyacje, których celem jest, ust pienie *W. Xięciu* królów *Łukieskich* w zamianę prowincyi *Lunigiana*.

z Moguncyi 7 Grudnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Wszystkie wojska *Rzeszy Niemieckiej* u nas stojące zalogą, rozkaz odebrały z miasta ustępować Regimenta *Wyszego Renu i Frankofskie*, tudzież bataliony *Dwoch Moslow i Colonski* wyszły, częścią do *Ulm*, częścią do *Philipsburga*. Korpusy *Austryackie: inżynierow, minerow &c* jutro wyjdą. Częśćka *artillerya Cesarzka* zdięta z ławotow, na wozach jest upakowana, działa walowe, inne któremi twierdze zewnętrzne osadzone były, są zgromadzone. Takowe czynności zwiaszcza gdy wojska *Francuzkie* w okolicach naszych licznie się zgromadziły, sprawiają troskliwość mieszkancom. Jutro przyjdą mają dwa bataliony regimentu *Callenberg*, i woluntariuszowie *Odonella*.

z Coblence 9 Grudnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Teraz właśnie odbieramy wiadomość, iż *Francuzi* zająć wkrótce mają twierdze *Ehrenbreitstein i Moguncyę*. Powiadają iż General *Hardy* dziś udał się do *Thal* donosząc Komendantowi *Austryackiemu*, jakie rozkazy odebrał do tego stosowne: podpisane zaś są, według ogłosu, przez *Hrabie de Cobenzl* i Generala *Buonaparte*. General *Hardy* r-za-

czony jest komendantem Ehrenbreitsteinu. Czyni przygotowania do obięcia tego miasta.

z Colonii 9 Grudnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Powiadają iż Kommissarz Dubieton ostatniej nocy przez Kuryera list odebrał, w którym zawiera się rozkaz Kommissarzowi wojnemu Lepelletier iechania coryehley do Moguncyi, dla utrzymania porządku w mieście, które wojskom Francuzkim ma być wydane. Ponieważ zaś Lepelletier znajduje się teraz w Juliers, oznajmiono iemu o zaszytych rozkazach przez innego Kuryera.

z Rasladu 9 Grudnia z Gazety Frankfortskiej.

Pierwsze posiedzenie Rzeskiej deputacyi dziś się odprawilo. Hrabia de Lehrbach jako Minister Austriacki oddał notę stosowną do odwrótu armii Monarchy swojego ku dziezicznym Prowincyom, przydając iż contingens cyrkulu Austriackiego zostaje nad Remem.

z Heidelberg 10 Grudnia z Gazety Frankfortskiej.

Wojska Cesarzkie zupełnie z okolic naszych ustępują. Największa część onych zmierza do Austrii; Korpus Generała de Sporck do Czech, główna kwatera Generała Latour przeniesioną będzie do Saltzburga. Generał zaś Staader swoją mieć ma pod Auszpurgiem.

Od brzegow Menu 11 Grudnia z Gazety Frankfortskiej.

Regiment piechoty de Lasci stojący zalogą w Frankfortie, wczora utąpi z miasta. Wszystkie departamenta wojskowe które się znajdowały w Wurtzburgu, przy końcu tegoż miesiąca, przeniesione będą do Pasaui. Park artyleryi będący pod Bumbergą rusza do Egry. Pospolite ruszenie ludu Francuzkiego ma być rozwiązane.

DONIESIENIE.

Gdy zbliża się termin, w którym każdy życzący sobie, w Roku następującym trzymać Gazety, oznajmić powinien, jakie mieć chce, i Prenumeratę na takowe złożyć: zaczyn uwiadamia się Wszystkich życzących mieć Gazety Peterzburckie, w języku Rosyjskim, lub Kuryera Litewskiego, w języku Polskim, aby adresowali się o takowe, do Expedycyi Gazetney, przy Direkcyi Poczty Litewskich w Wilnie będącey, przysyłając Prenumeraty na rok, lub pół-rocze na też Gazetę Peterzburcką, kiedy bez dodatku, na rok, Rubli 13. a na pół-rocze Rubli 6 i pół: a kiedy z dodatkiem, na rok Rubli 18, a na pół roku Rubli 9. Na Kuryera zaś Litewskiego należy Prenumeraty na rok zł: 80, czyli Rubli 12, lecz i na pół, lub na czwierć roku abonować się wolno. przysyłając w każdym razie należne quantum srebrem. Kto zechce mieć Gazety zagraniczne, udawać się ma, mieszkający w Gubernii Litewskiej, do pomienioney Expedycyi Gazetney w Wilnie, lub do najbliższego siebie Kantoru Pocztowego; które o wielkości należney Prenumeraty uwiadomią, takową przyjmą, i żądane Gazety Prenumerantom, za uwiadomieniem przez nich, iaka Stacya ostatnia do nich, regularnie przysyłać będą. Mieszkający w ościennych Guberniach Litewskiej, mają udawać się, tak o Gazety zagraniczne, iak o Kuryera Litewskiego, przysyłając uwiadomienie, jakie Gazety mieć chcą, Nazwisko swoje, oraz miejsce, gdzie mieszkają, przez najbliższy Kantor Pocztowy Gubernii swojej, do teżże Expedycyi Gazetney w Wilnie—Datt w Wilnie dnia 16. 9bra V.S. 1797.

Jan Frisel Dyrekt. Poczty Litewskiej.